

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Sexta. Quomodo Materia conservaretur à Deo separata?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

omni forma absolute loquendo. Sed contra: Quidam contingenter se habet, ad quodlibet generis alicujus absoluti, contingenter se habet ad totum illud genus; sed materia contingenter se habet ad quamlibet formam in particulari, ergo etiam se habet contingenter ad totum genus formae. Sed contra conclusionem

Opponitur *Authoritas Aristotelis*

hic, qui docet, implicare contradictionem materiam esse sine forma; Idem docet Scotus hic q. 12. R. Quod tam Aristoteles, quam Scotus, aliud non velint, quam quod naturaliter materia non possit esse sine forma, quod nihil est contra Conclusionem, sed potius pro ipsa, utpote, cum prima neget naturaliter materiam sine forma existere posse, ex quo tamen haudquaquam sequitur, ergo neque supernaturaliter. Quod si tibi hoc displicet, dicitur: Aristotelem hic errasse, & Scotum non ex propria mente, sed ex mente Aristotelis fuisse locutum.

Arguitur. Actus pertinet, in ordine ad essentiam, est prior omni actu, pertinente ad ordinem existentiae, sed forma est actus, pertinet ad ordinem essentiae, & materia est actus, pertinet ad ordinem existentiae, ergo ad hoc, ut materia existat, necessarium debet praesupponi forma in ipsa, & per consequens non potest existere sine forma. R. dist. ma. Actus pertinet ad essentiam illius, de cuius est essentia, prior est actu pertinente ad existentiam ejusdem, concedo ma. actus pertinet ad essentiam alterius, quod est posterius altero, pertinet ad essentiam prioris, nego ma. & dist. similiter min. nego consequentiam utramque. Itaque forma est actus pertinet ad essentiam compositi, quod est posterius materiae, & per consequens forma est prior, quam existentia totius, inde tamen non sequitur, quod sit prior materia, quia non pertinet ad essentiam materiae.

Instatur: Existentia est perfectissimus actus; ergo si materia existeret sine forma, haberet perfectissimum actum, & non esset in tanta potentialitate, quod est contra naturam ipsius. R. dist. consequens, non esset maxime potentialis, seu in tanta potentialitate, in isto genere potentialitatis, excludendo omnem actum tam entitativum, quam formalem, concedo consequentiam: Non esset maxime potentialis, in alio genere, excludendo actum omnem formalem, nego consequentiam.

Urgetur. Si in tali casu adhuc haberet actum, sequeretur, quod esset in actu, & non esset in actu, sed hoc implicat; ergo probatur sequela, esset in actu, quia existeret: non esset; quia non haberet formam, a qua actu haberet existere. R. dist. sequela: Esset in actu Metaphysico, seu entitativo, & non esset in actu Physico, concedo sequela, esset in actu Physico, & non esset in actu Metaphysico, nego sequela: adeoque nulla est contradictio, ut materia habeat actum Metaphysicum, & entitativum, & non habeat actum Physicum.

Authores passim plures alias congerunt objectiones, & replicas; verumtamen omnes bene resolvi possunt, si attendatur diversitas actus Metaphysici, seu entitativi, & Physici, & ratio specifica naturalium, secundum esse completum & incompletum; sicut etiam aliud esse, quod aliquid sit unum unitate unionis, quam unitate identitatis.

QUAESTIO VI.

Quo Modo Materia conservaretur à Deo separata?

Postquam determinatum est, materiam posse divinitus exspoliari omni forma, nunc restat investigare modum, per quem & qualem separata existeret. Circa materiam omnes ii, qui denegant materiae propriam subsistentiam, non tantum novum influxum requirunt, sed etiam novum perfectitatis modum, quo conservaretur separata; qui verò concedunt propriam subsistentiam, non requirunt quidem novum perfectitatis modum; aliqui tamen dicunt, quod requiratur novum & partialem influxum ad ejus conservationem necessarium. Ita Suarez, Ruvius, Connimb. Doctor verò cum suis e contra 2. d. 12. q. 2. Hurtadus, Averfa, Fuentes, & alii negant talem novum concursum necessarium requiri, cum quibus etiam resolutivè ad quaestionem

Dico: *Materia separata à forma, eodem conservaretur concursu à Deo, quo conservabatur conjuncta cum forma.* Hæc est doctoris cum suis, supra.

Probatur illud quod excludit omnimodam dependentiam ab alio, quoad existentiam & essentiam, eodem concursu conservatur sine illo, quo conservabatur conjunctum cum illo: sed materia excludit omnimodam dependentiam à forma, tam quoad essentiam quam existentiam; ergo materia eodem concursu conservatur à Deo, quo conservabatur conjuncta cum forma; ma. patet, quia idè deberet admitti alius concursus, ad conservationem materiae, quia dicit aliquam dependentiam à forma: minor probatur: quia materia habet propriam existentiam, & per consequens in esse & conservari, non dependet à forma. Confirmatur, quia idè anima rationalis separata à corpore, dicitur existere sine alio novo concursu; quia de se habet similem existentiam & subsistentiam; ergo idem dicendum de materia.

Probatur secundò: Quia si materia dependeret à forma, non crearetur, sed hoc est contra omnes: ergo probatur ma. quia sicuti est contra creationem alicujus formae ex gratia, quod producat dependentè à materia è subjecto, ita etiam est contra creationem materiae, quod creetur cum dependentia ad formam. Sed in contra

Arguitur. Idè colligitur forma dependere à materia, quia nequit naturaliter esse absquè illa: ergo si materia nequit esse naturaliter sine illa, dependet ab illa consequenter,

I. *Mens Authorum.*

II. *Materia eodem modo conservaretur separata quo conjuncta.*

III. *Argumentum in contrarium.*

BOB

non eodem concursu conservatur separata, quo conservabatur conjuncta. R. negando ant. præcisè, quia non idèd non potest forma existere sine materia, quia dependet ab ea, sed quia non creatur, sed producitur per agens creatum, quod nequit ipsam producere, nisi cum dependentia à subiecto.

Instatur. Ex eo, quòd materia nequeat naturalitèr existere sine forma, debet ex aliqua indigentia oriri, quam materia habet, respectu formæ, sed omnis indigentia, quoad existentiam debet suppleri, ut res indigens existat; ergò erit necessarius novus concursus. R. dist. ma. Id debet oriri ex aliqua indigentia materiae, quatenus naturalitèr petit compleri & perfici per formam perfectione saltem adventitiâ, licèt non essentiali intrinsecâ, concedo ma. quatenus cum tali indigentia indigeret novo concursu, ne sine forma periret, nego ma. unde, præter separationis miraculum, non est necessarius alius concursus ad conservationem materiae, quàm ille, quo prius ante miraculum conservabatur, nam sicut tunc fuit sufficiens, ita & modò.

Urgetur. Materia existeret violentèr tunc; ergò habebit alium concursum, quomodo existit, quàm conjuncta. R. dist. ant. existit violentèr positivè, sicut aqua sub calore, nego ant. negativè, quatenus reperitur sine modo connaturali existendi sub forma, concedo ant. & nego consequentiam.

QUÆSTIO VII.

De Potentia Materia in ordine ad recipiendas formas.

I. *Sensus questionis.*

Quia hæcenus semper insinuavi, materiam primam esse potentiam subiectivam ad formas, ubi plura præsupposita fuerunt, quàm seita; idèd operæ pretium exigit, rem ipsam paulò fufius, citra brevitatis tamen jacturam, pertractare & inprimis, quod principalitèr controvertitur, resolvam: an materia ipsamet sit in potentia ad formam? an verò, per aliquam potentiam superadditam? cujus controversiæ ratio est, quia omnis potentia, formalitèr loquendo, est alicujus subiecti. Secundò: An potentia materiae sit una vel multiplex? Tertio, qualis nam sit? & quartò, an potentia receptiva, & sustentativa distinguantur à se invicem? Pro quarum difficultatum resolutione

II. *Potentia materiae dupliciter consideratur.*

Notandum primò: Potentiam materiae duplicitèr considerari posse, primò fundamentalitèr & radicalitèr, secundò formalitèr: primo modo sumpta nihil est aliud, quàm ipsum principium potentiale, secundum entitatem ipsam materiae; unde emanat, postmodum potentia formalitèr sumpta, quæ nihil aliud est, quàm naturalis aptitudo, ad suscipiendas formas, quæ est respectus aliquis transcendentalis.

III. *Potentia alia est universalis in alia particulari.*

Notandum secundò: Potentiam iterum esse duplicem; universalem & particularem, seu remotam & proximam: Remota & universalis est, per quam materia, nullis affecta

dispositionibus, nec determinata circumstantiis aequalitèr omnes respicit formas, ita ut eas aequalitèr recipere possit: utpote cum sit adhuc indifferens, per nihil extrinsecum determinata: Potentia proxima & particularis est, quando jam materia, per dispositiones & qualitates accidentales alicujus agentis, magis determinatur ad hanc vel illam formam, ut verbi gratiâ, dum materia ligni, per calorem & siccitatem est determinata, ut possit recipere formam ignis.

Notandum tertio: Potentiam deniq; aliam esse susceptivam formarum, aliam sustentativam, susceptivam formarum nihil est aliud, nisi aptitudo materiae, ut recipiat aliquam formam, per quam informetur substantialitèr: & per hanc aptitudinem respicit tam animam rationalem, quàm omnes alias materiales: Potentia sustentativa verò, non modò recipit in se formas substantiales, sed etiam easdem in se sustentat, & per hanc respicit tantummodò formas materiales, quæ educuntur vel educi possunt, de potentia materiae.

His Itaq; prænotatis: Quæstio quoad primam partem, sicut etiam aliàs potissimum versatur de potentia formalitèr sumptâ, Circa quam resolvendam, triplex est sententia famosa: Prima dicit, quòd potentia formalis sit de essentia, seu potius essentia materiae: Ita Suarez, Connimbr. Complut. Averfa & Recentiores ac Thomistæ communitèr. Secunda putat, potentiam non ingredi formalitèr rationem essentialem materiae, sed potius esse aliquid accidens de genere qualitatis vel relationis. Ita Averroes, Thomist. Toletus, Zabarel. &c. Tertia deniq; asserit, Potentiam formalitèr sumptam, non esse essentiam materiae, nec etiam accidens prædicamentale, sed esse proprietatem, realitèr eidem identificatam. Ita Scotus 2. d. 12. q. 1. & 4. d. 11. q. 3. & omnium pœnè Scotistarum. Quas etiam tenendo

Dico I. *Materia non recipit formas substantiales in se, mediante aliqua potentia superaddita realitèr distinctâ.* Hæc est Contra secundam sententiam &

Probatum Conclusio primò:

Si materia reciperet formas substantiales, mediante aliqua potentia superaddita, realitèr distincta, materia deberet esse in potentia, ad hanc ipsam potentiam, quia subiectatur in materia; ergò esset ex se immediatè in potentia ad illam vel mediante aliâ, realitèr distinctâ, si primum; ergò ab omnimoda paritate erit ex se nata subiectare formam substantialem: adeoq; nullum requiritur accidens realitèr distinctum medians: si dicatur secundum; ergò erit in potentia ad illam ipsam recipiendam, per aliam tertiam, realitèr distinctam, & sic infinitum, quod sanè absurdum est, ergò. Confirmatur: Potentia ad accidentia recipienda, debet esse accidentalis, sed in materia, ante illud accidens, non est aliud accidens, nisi velles admittere iterum processum in infinitum; ergò, nec est potentia realitèr distincta, ad recipienda accidentia, & consequenter non recipit mediante potentia, realitèr distinctâ superaddita. *Confir.*